

Jaworzno, dn. 25.10.2024 r.

Pan
Robert Pabian
Przewodniczący Zespołu Zadaniowego
do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej
wokół miasta Katowice

Szanowny Panie Przewodniczący,

Szanowni Państwo Członkowie Zespołu ds. Lasów Społecznych wokół Konurbacji Górnośląskiej

Z satysfakcją odnotowujemy, iż wspólnym wysiłkiem strony samorządowej, leśnej i społecznej udało się osiągnąć konsensus w kwestii wyznaczenia powierzchni obszaru lasów społecznych w Nadleśnictwie Katowice.

Kluczowym dla nas było tutaj stanowisko Ministra Mikołaja Dorożały wyrażone w piśmie z dnia 14 października 2024 r. (Znak pisma: RD 3435066.13511740.10886284) zgodnie z którym:

„Działania realizowane przez Zespół należy traktować jako pierwszy etap wyznaczenia lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół całej Konurbacji Górnośląskiej, które docelowo powinny objąć nadleśnictwa: Brynek, Chrzanów, Herby, Katowice, Kobiór, Koszęcin, Lubliniec, Olkusz, Rudziniec, Rybnik, Siewierz, Świerklaniec, Zawadzkie, Rudy Raciborskie.

Pierwszy etap obejmuje wyznaczenie lasów społecznych wokół Katowic, tj. w nadleśnictwach, których granice przebiegają lub stykają się z granicami miasta na prawach powiatu Katowice, czyli: Katowice, Siewierz, Kobiór, Chrzanów. Na terenie tych nadleśnictw należy brać pod uwagę wszystkie lasy wpisujące się w kryteria wyznaczania lasów społecznych wypracowane przez ONoL, które pełnią szczególne funkcje społeczne dla mieszkańców 19 graniczących z sobą miast województwa śląskiego: Gliwice, Zabrze, Katowice, Bytom, Świętochłowice, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Dąbrowa Górnicza, Jaworzno, Czeladź, Mysłowice, Będzin, Tychy, Ruda Śląska, Piekary Śląskie, Chorzów, Mikołów, Tarnowskie Góry, Knurów”.

Skoro Lasy Państwowe uznały, że nie ma przeszkód dla uwzględnienia kryteriów wskazanych przez stronę społeczną na terenie Nadleśnictwa Katowice, sądziliśmy, iż nie będzie także przeszkód, aby przyjąć te same merytoryczne i kompleksowe kryteria w stosunku do pozostałych nadleśnictw. Tymczasem niezrozumiałe dla nas są aparat pojęciowy oraz założenia metodologiczne zgodnie z którymi przedstawiliście nam Państwo swoje propozycje wyznaczenia obszarów lasów o wiodącej funkcji społecznej.

Pani Nadleśniczka Ewelina Boruń w sposób uznaniowy wskazała 5,5% powierzchni leśnej Nadleśnictwa Chrzanów, nie uwzględniając całości wskazanego w poleceniu Ministerstwa Klimatu i Środowiska obszaru. Zaprezentowana na piątym spotkaniu Zespołu nieprawidłowa interpretacja obszaru lasów społecznych z całą pewnością stoi w sprzeczności z poleceniem Ministra, wyraźnie wskazującym, iż:

- a) pierwszy etap wyznaczenia lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół całej Konurbacji Górnośląskiej powinien – między innymi - objąć nadleśnictwo Chrzanów;
- b) pierwszy etap obejmuje wyznaczenie lasów społecznych wokół Katowic, tj. w nadleśnictwach, których granice przebiegają lub stykają się z granicami miasta na prawach powiatu Katowice, czyli – między innymi – Nadleśnictwo Chrzanów;
- c) na terenie tych nadleśnictw należy brać pod uwagę wszystkie lasy wpisujące się w kryteria wyznaczania lasów społecznych wypracowane przez ONoL, które pełnią szczególne funkcje społeczne dla mieszkańców 19 graniczących z sobą miast województwa śląskiego, tj. – między innymi – dla miasta Jaworzna.

W propozycji Pani Eweliny Boruń nie zostały przykładowo ujęte ani otulina rezerwatu przyrody Dolina Żabnika ani Obszar Chronionego Krajobrazu Dobra-Wilkoszyn, co do których wiadomo, iż niewątpliwie spełniają kryteria S1, S2, S6, S7. Zostały natomiast ujęte lasy Podłęża, co do których wiadomo, iż w latach 1943-1956 stanowiły miejsce kaźni ofiar obozu dwóch totalitaryzmów: Neu Dachs – filia KL Auschwitz-Birkenau, Centralny Obóz Pracy. Szczątki ofiar znajdują się płytko pod warstwą ziemi, więc gdyby Nadleśnictwo Chrzanów zdecydowało się tam realizować swoją pełnoskalową gospodarkę leśną, wówczas co najmniej dwie instytucje, tj. Instytut Pamięci Narodowej oraz Muzeum Miasta Jaworzna planujące dokonać ekshumacji zwłok, wystąpiłyby wobec LP na drogę prawną.

Usłyszeliśmy, że Pani Ewelina Boruń wyabstrahowała z terenu Nadleśnictwa Chrzanów owe 5,5% (z których, według naszej wiedzy, co najmniej 50% stanowią zręby zupełne), ponieważ ten fragment graniczy z Nadleśnictwem Katowice w związku z czym jedna połowa mieszkańców 87-tysięcznego Jaworzna będzie miała swoje lasy społeczne, podczas gdy druga połowa została ich decyzją Pani Nadleśniczki bezpodstawnie pozbawiona. Uczestniczymy w uspołecznionym procesie, który winien

odbywać się według standardów partycypacji społecznej. Dlatego stanowczo sprzeciwiamy się próbom dzielenia mieszkańców Jaworzna na „lepszyc”, tj. tych, którzy „zasłużyli” na dostęp do przyrody i „gorszych”, tj. tych, którzy na dostęp do przyrody nie „zasłużyli”. Próba dokonywania arbitralnego podziału naszej społeczności lokalnej, zwłaszcza podejmowana przez przedstawiciela instytucji państwowej, nie będącego mieszkańcem Jaworzna, to ewidentnie działanie wbrew zasadom współżycia społecznego.

Podkreślamy, iż stanowiska odmienne wobec tego, które zaprezentowało Nadleśnictwo Chrzanów, wyraziły władze samorządowe szczebla lokalnego i regionalnego: Przewodniczący Rady Miejskiej Jaworzna oraz Marszałek Województwa Śląskiego. One, podobnie jak strona społeczna, w oparciu o kryteria S1-S7 w sposób metodyczny i kompleksowy wyznaczyły obszary lasów o wiodącej funkcji społecznej zarządzanych przez Nadleśnictwo Chrzanów.

Pani Nadleśnicz Ewelina Boruń jednoznacznie i zdecydowanie odrzuciła zarówno stanowiska władz samorządowych miasta i regionu, jak i zdanie organizacji społecznej reprezentującej oczekiwania społeczności lokalnej. W przeciwieństwie do próby otwartego podejścia wobec stanowiska strony społecznej wykazanego przez Pana Nadleśniczego Nadleśnictwa Kobiór, Zbigniewa Rysia, w przypadku Nadleśnictwa Chrzanów zderzamy się z brakiem woli realnej i efektywnej współpracy zarówno w stosunku do Przewodniczącego Rady Miejskiej Jaworzna i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, jak i Stowarzyszenia Zielone Jaworzno.

Należy podkreślić, że sytuacja ta ma miejsce w nadleśnictwie, które na początku 2023 r. dokonało wycinki 265,7725 ha lasu pod inwestycję przemysłową (znana publicznie sprawa „lex Izera”) PONAD wielkość 1 008 478 m³ grubizny netto zgodnie z PUL-em na lata 2020-2029. Ten las – gdyby wciąż istniał – spełniałby dzisiaj co najmniej kryteria S1, S2, S6, S7. Był żywym świadectwem więzi pokoleniowej mieszkańców Jaworzna-Dąbrowy Narodowej, którzy go kiedyś sadzili z nadzieją, że będzie służył ich dzieciom i wnukom. Był usytuowany w sąsiedztwie Elektrowni Jaworzno III, a zatem stanowił naturalną ochronę przed emisjami przemysłowymi. Nadleśnictwo Chrzanów wskutek wycinki „lasu społecznego” pozyskało 13 250,00 m³ grubizny a w wyniku sprzedaży drewna osiągnęło zysk 5 535 468,00 zł. W odpowiedzi na pytanie Stowarzyszenia Zielone Jaworzno odnośnie aneksu do obowiązującego PUL, zostaliśmy poinformowani, że takowego nie będzie, ponieważ nadleśnictwo nie jest do niego zobligowane (Zn. spr.: Z.0172.9.2024). W zaistniałych okolicznościach, obecne działania Nadleśnictwa Chrzanów uwzględniające „symboliczne” 5,5% lasów społecznych będą jedynie wodą na młyn frustracji, gniewu i oburzenia mieszkańców miasta. Jesteśmy zdania, że takim postępowaniem Lasy Państwowe wśród społeczności lokalnej swojego wizerunku z pewnością nie poprawią.

Reasumując, wnosimy o wyznaczenie lasów społecznych przez Lasy Państwowe zgodnie z poleceniem Ministra Mikołaja Dorożały oraz stanowiskami strony samorządowej i społecznej. Mieszkańcy Jaworzna – podobnie jak mieszkańcy wszystkich pozostałych miast uczestniczących w procesie wyznaczania lasów społecznych - mają prawo do takiego samego traktowania jak mieszkańcy Katowic.

Z poważaniem,
Wioletta Tomala-Kania
Stowarzyszenie Zielone Jaworzno

W imieniu strony społecznej zespołu ds. lasów społecznych wokół Konurbacji Górnośląskiej -
Michał Adamczyk - Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Lasów i Zwierząt "Duchy Lasu"
Maciej Esnekier, O'Rety - Fundacja Promująca Aktywność
Tomasz Golda - Stowarzyszenie "Tak dla naszej przyszłości" w Mikołowie; Centrum Aktywności Społecznej w Mikołowie
Magdalena Gościński - Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot
Kama Klimsa - Stowarzyszenie Leśne Sprawy
Sylwia Kulińska – Inicjatywa na Rzecz Lasów Mysłowickich
Klaudia Kuraś - Stowarzyszenie Atmosfera
Tomasz Orłowski - Inicjatywa na Rzecz Lasów Mikołowa
Mikołaj Siemaszko - Stowarzyszenie PLUMA VERDE - Zielone Pióro
Grażyna Szczurkowska - Stowarzyszenie "Mieszkańcy dla Katowic"
Gabriel Tomczak - Rada Dzielnicy 18 Katowice Murcki
dr Leszek Trząski – Śląski Ogród Botaniczny
dr Jerzy Parusel – Państwowa Rada Ochrony Przyrody